

ಯೋಜನಾ ವಿಧಾನ ಅರ್ಥ,

ವ್ಯಾಖ್ಯೆಗಳು, ತತ್ವಗಳು,

ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು ಹಾಗೂ ಮಿತಿಗಳು

ಯೋಜನಾ ವಿಧಾನ

ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮೊದಲು ಪರಿಚಯಿಸಿದವರು ಕಿಲ್‌ಪ್ಯಾಟ್ರಿಕ್. ಇದು ಜಾನ್‌ಡ್ಯೂಯಿಯವರ ತತ್ವದೃಷ್ಟಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸ್ವೀವನ್‌ಸನ್ ರಿಂದ ರೂಪಗೊಂಡಿತು.

ಈ ಪದ್ಧತಿಯು ಅಮೇರಿಕಾದ ಪ್ರಯೋಜನಾವಾದದ ಮೂಲವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದರ ಮೂಲವಾದ ವಿಚಾರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಆಚರಣೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ನೀಡುವುದು.

1900ರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡು ಯೋಜಿಸಿ, ನೈಜ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತರೇ ಅದೇ ಯೋಜನಾ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದೆ.

ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇತಿಹಾಸ

ಪ್ರಾಗ್ಮಾಟಿಸಂ ಸ್ಕೂಲ್ ಆಫ್ ಫಿಲಾಸಫಿಯ ಪಿತಾಮಹ ಜಾನ್ ಡ್ಯೂಯ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕ, "ಮೈ ಪೆಡಾಗೋಗಿಕಲ್ ಕ್ರೀಡ್" (1897) ನಲ್ಲಿ ಈ ವಿಧಾನದ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರು.

"ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಕಲಿಯುವುದು" ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಬೋಧನೆಯ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಯೋಜಿಸಿದರು.

ಮಾರ್ಕಮ್ (2011) ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ, "ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆಧಾರಿತ ಕಲಿಕೆ (PBL) ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ"

ಯೋಜನಾ ವಿಧಾನದ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಗಳು

1. ನೈಜ ಜೀವನಾಂಶವನ್ನು ಶಾಲಾ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸುವುದೇ ಉದ್ಯಮ
2. **ಪ್ರೋ.ಕಿಲ್‌ಪ್ಯಾಟ್ರಿಕ್** :- “ ಉದ್ದೇಶ ಪೂರಿತವಾದ ಹಾಗೂ ಒಂದು ಪೂರ್ಣ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಚಟುವಟಿಕೆಯೇ ಯೋಜನಾ ಪದ್ಧತಿ”.
3. **ಡಾ. ಸ್ಟೀವನ್ ಸನ್** :- “ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯವೇ ಉದ್ಯಮ”.

ಯೋಜನಾ ವಿಧಾನದ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು

1. ಉದ್ದೇಶವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
2. ಜೀವನದ ನೈಜ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.
3. ಯೋಜನಾ ಪದ್ಧತಿಯು 'ಮಾಡಿಕಲಿ' ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನಾಧರಿಸಿದೆ
4. ಚಟುವಟಿಕೆ ತತ್ವ ದಿಂದ ಪೂರಿತವಾಗಿದೆ
5. ಸಾಮಾಜಿಕ ವಾತಾವರಣ ಹಾಗೂ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

6. ಸ್ವತಂತ್ರ ಪೂರ್ಣ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಸ್ವಯಂ ಅನುಭವಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುವ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದೆ.
7. ಒಂದು ಯೋಜನೆಯು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಸಾಧಿಸಬಹುದಾದ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
8. ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ, ಜೀವನ ರೀತಿಯ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.
9. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕಲಿಕೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದು.
10. ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ವರ್ಧಿಸುವ ಆಟದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಯೋಜನಾ ವಿಧಾನದ ಮೂಲ ತತ್ವಗಳು

1. ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕತೆಯ ತತ್ವ: ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡುವುದು?
2. ಚಟುವಟಿಕೆಯ ತತ್ವ: ಮಗು ಸ್ವಭಾವತಃ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿದೆ, ಕುತೂಹಲದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿದೆ, ದೈಹಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು
3. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ತತ್ವ: ಅವರ ಆಸಕ್ತಿ, ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ
4. ಪ್ರಯೋಗದ ತತ್ವ: ನೈಜ ಅನುಭವವು ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ
5. ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಕಲಿಕೆಯ ತತ್ವ: ಕಲಿಕೆಯ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವಿಧಾನ
6. ಬದುಕುವ ಮೂಲಕ ಕಲಿಕೆ: ಜೀವನದೊಂದಿಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ
7. ಮಕ್ಕಳು ಸಂಘ, ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ

STEPS / ಯೋಜನೆಯ ವಿಧಾನದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ

1. **ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದು** : ಸಮಸ್ಯಾತ್ಮಕ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಇದು ಭಾರೀ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಬಯಸುತ್ತದೆ
2. **ಸಮಸ್ಯೆಯ ಆಯ್ಕೆ** : ಸಮಯ, ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಪ್ರಕಾರ
3. **ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದು** : ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ ನಂತರ ನಾವು ಏನನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತೇವೆ
4. **ಯೋಜನೆ** : ಯೋಜನೆ, ವಿಷಯದ ಹಂಚಿಕೆ, ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆ, ನಿಧಿ ಸಂಗ್ರಹ ಇತ್ಯಾದಿ.

5. **ಅನುಷ್ಠಾನ:** ಅದನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಕರು ಅದನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ

6. **ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ:** ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪೂರ್ವನಿರ್ಧಾರಿತ ಉದ್ದೇಶಗಳು, ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳನ್ನು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

7. **ವರದಿ ಮತ್ತು ರೆಕಾರ್ಡಿಂಗ್:** ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶೆಗಾಗಿ ವರದಿ ಬರೆಯಿರಿ, ಭವಿಷ್ಯದ ಸಮಾಲೋಚನೆಗಾಗಿ ರೆಕಾರ್ಡಿಂಗ್ ಮಾಡಿರಿ ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಸಾರುತ್ತದೆ.

ಅನುಕೂಲಗಳು

- ಇದು ಕಲಿಕೆಯ ಮಾನಸಿಕ ನಿಯಮಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಲಿಸುವ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ.
- ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕೇಂದ್ರಿತ, ಚಟುವಟಿಕೆ ಆಧಾರಿತ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ.
- ಈ ವಿಧಾನವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಸಹಕಾರಿ ಉದ್ಯಮವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಸಹಕಾರದ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- ನೈಸರ್ಗಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ಶಿಸ್ತು ಮತ್ತು ವಿಚಾರಣೆಯ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

- ಶಾಲಾ ಜೀವನವನ್ನು ಹೊರಗಿನ ಪ್ರಪಂಚದೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಲು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು.
- ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಕೆಲಸದ ಅನುಭವವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಣಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದರ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಯೋಜನಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಆಯೋಜಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮಿತಿಗಳು

- ಇದು ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ.
- ಇದು ತುಂಬಾ ದುಬಾರಿ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಪ್ರವಾಸಗಳು, ವಿಹಾರಗಳು, ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಸಲಕರಣೆಗಳ ಖರೀದಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.
- ಈ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.
- ಇದು ಎಲ್ಲ ಶಾಲೆಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ.
- ಈ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳು ಇನ್ನೂ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ.
- ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವ ವಿಧಾನವು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಕೆಲಸದ ನಿಯಮಿತ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯು ಅಸಮಾಧಾನಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಯೋಜನೆಗಳು ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಾಧಿಸಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಮೀರಿರಬಹುದು.